

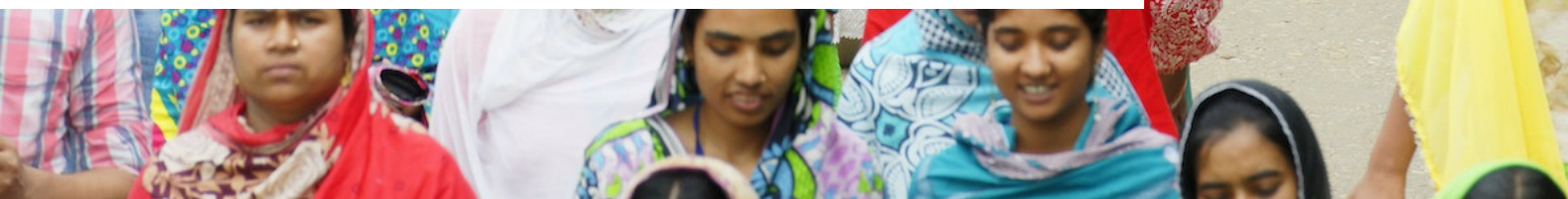

Universitetet i Stavanger

Rapportering offentlige anskaffelser 2022

for offentlig sektor (ikke omfattes av åpenhetsloven)

□

Til lesere av rapporten

Offentlig sektor er landets største kunde og forbruker. Med dette følger stor innkjøpsmakt og et stort ansvar. Gjennom forvaltning av felleskapets ressurser skal offentlige virksomheter gå foran og ha et sirkulært og bærekraftig forbruk, og etterspørre varer og tjenester som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i både egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Den nye åpenhetsloven (Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold) vil gi offentlig sektor et enklere arbeid med å ettergå at leverandører etterlever de forpliktelser som følger av anskaffelseslovens §5 om å respektere menneskerettighetene. I følge Oslo Economics Konsekvensutredning av lovforslaget om åpenhetsloven, så oppfyller bedriftsmedlemmer i Etisk handel Norge åpenhetslovens krav om redegjørelse for aktsomhetsvurderinger og langt på vei informasjonsplikten. Et viktig verktøy for oppdragsgivere i leverandøroppfølgingen er det nasjonale kontraktsvilkåret for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter, som er utarbeidet av Etisk handel Norge og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Kontraktsvilkåret stiller krav til leverandørers aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer.

Medlemmer i Etisk handel Norge har forpliktet seg til å bruke sin innflytelse til å øke oppslutningen om etisk handel og jobbe aktivt for å ivareta mennesker, samfunn, miljø og dyrevelferd. For medlemmer i offentlig sektor betyr det at innkjøpsmakten skal brukes på en måte som fremmer ansvarlig og bærekraftig handel og konkurranse på like vilkår mellom leverandører, der grunnleggende menneskerettigheter er en viktig komponent på lik linje med pris, miljø, kvalitet og leveringssikkerhet. En viktig målsetting er derfor at etisk handel skal bidra til at bare seriøse leverandører tildeles offentlige kontrakter. En annen, og like viktig målsetting, er at offentlig sektor anskaffer varer og tjenester på en måte som bidrar til at de som lager produktene og tjenestene får grunnleggende menneskerettigheter oppfylt og at produksjonen ikke skader miljø eller klima eller bidrar til korrupsjon.

Medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til årlig å rapportere om fremdriften i arbeidet med etisk handel og aktsomhetsvurderinger på et definert basisnivå. Rapporten for offentlig sektor gjelder anskaffelser og rapporten er offentlig tilgjengelig. Medlemmenes innmeldingstidspunkt vil påvirke hvor langt de har kommet i arbeidet.

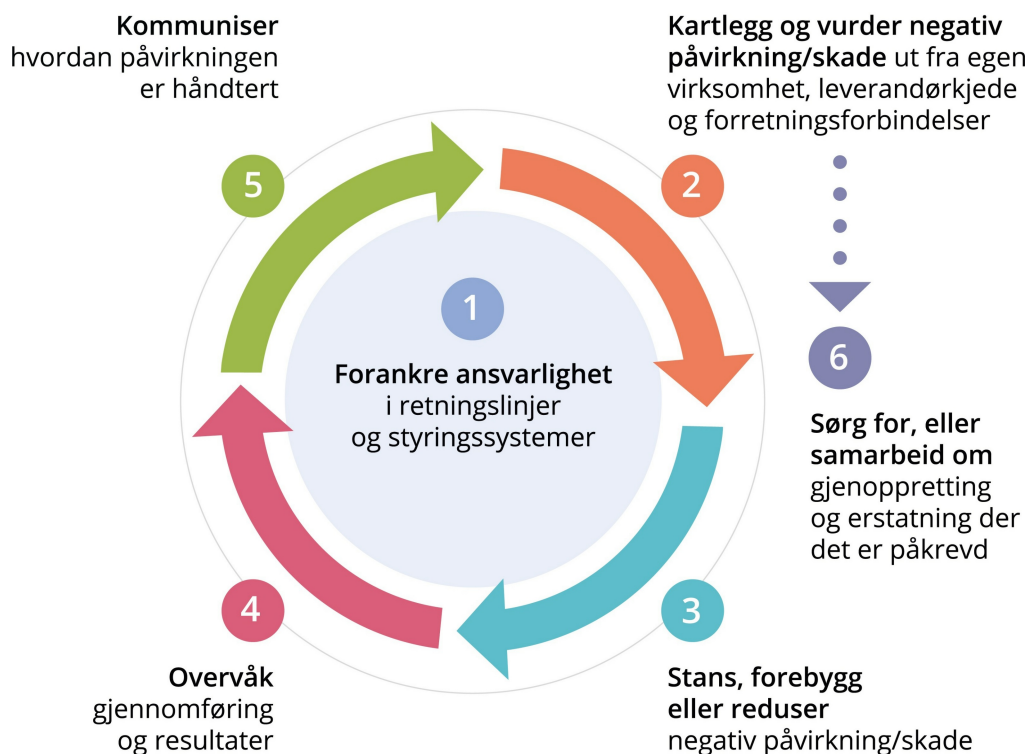

Heidi Furustøl

Daglig leder

Etisk handel Norge

Rapportering på aktsomhetsvurderinger med hensyn til mennesker, samfunn og miljø

Årsrapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger utelukker ikke at en virksomhet har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Metoden for aktsomhetsvurderinger er godt egnet til å bistå virksomheter til å opptre ansvarlig gjennom å kartlegge og håndtere risiko for negative påvirkninger og skade forårsaket av egen virksomhet, i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser, med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, miljø og korrupsjon. Det vil, basert på hvor i leverandørkjeden en virksomhet befinner seg, naturlig være ulik grad av delaktighet innenfor de ulike trinnene, men enhver virksomhet har plikt til å utøve ansvarlighet innenfor de ulike trinnene. Ansvarlighet i denne forbindelse for offentlig sektor baseres i stor grad på virksomhetens egen forankring, systemer og rutiner, egne vurderinger i forhold til risiko (basert på anerkjente kilder og egen kompetanse/erfaring), oppfølging av leverandør/kontrakt, kommunikasjon med berørte parter og samarbeid/bidra/påse sammen med leverandør om forbedringer/avvikshåndtering. Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet på prinsipperklæringen om bærekraftig forretningspraksis med bruk av aktsomhetsvurderinger. Offentlige oppdragsgivere/virksomheter forplikter seg til å arbeide aktivt for samme mål innenfor det handlingsrommet loven til enhver tillater. I henhold til første pilar i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) har det offentlige et juridisk ansvar for å beskytte menneskerettighetene gjennom å utføre aktsomhetsvurderinger både i egne organer, i eierskap og i offentlige anskaffelser.

Denne årsrapporten er delt inn i kapitler basert på OECDs aktsomhetsvurderingsmodell, samt hensyntar de fire fasene av anskaffelsesprosessen for offentlig sektor. Anskaffelsesprosessen består av; 1. forankring, 2. planlegging, 3. gjennomføring og 4. oppfølging. De fire fasene er beskrevet i parentes i innholdsfortegnelsen under de seks trinnene i OECDs aktsomhetsmodell.

Forord fra virksomhetsleder

Gjennom utdanning, forskning, formidling og innovasjon har Universitetet i Stavanger (UiS) eit viktig oppdrag om å bidra til å løyse dei store samfunnsutfordringane i vår tid, og samstundes og vere ein drivkraft i den grønne omstillinga. Vår strategi forpliktar alle deler av UiS si verksemd til å ta ansvar for ei berekraftig omstilling. UiS har sidan 2019 vore sertifisert som Miljøfyrtårn. UiS har dei siste åra styrka si satsing på grøn omstilling, arbeidet er koordinert av ein koordinator for grøn omstilling og forankra i ei arbeidsgruppe som saman har utvikla ein Klima- og miljøplan som gjeld frå 2023. Klimaplanen har ei rekke tiltak som skal bidra til å at UiS si eiga verksemd er klimanøytral innan 2030.

Målet vårt er at heile verksemda ved UiS skal bidra til ei sunn sosial og berekraftig utvikling – nasjonalt og globalt. Arbeidet med etisk handel er ein viktig del av dette samfunnsansvaret. Sidan 2008 har UiS vore medlem i Etisk Handel Noreg. Saman med andre offentlege aktørar har me her medverka til å forbetre praksis rundt innkjøp av varer slik at leverandørkjedene våre vidareutviklar respekten for grunnleggande menneskerettar, arbeidstakarrettar og miljøet. Arbeidet vårt med etisk handel er tett knytt til lov og forskrift om offentlege anskaffingar, tildelingsbrev frå departementet, vårt eget strategidokument og FNs berekraftmål.

Innkjøpspraksisen ved UiS har i dag rutine for oppfølging av etiske krav i rammeavtalar og stiller krav til etisk handel ved innkjøp der vi meiner det er spesielt viktig å forvente mykje. Me følger opp leverandørane våre for å sikre at dei lever opp til krava, og etisk handel går inn både som kvalifikasjonskrav og som kontraktsvilkår. Kvalifikasjonskravet må vere oppfylt for at leverandøren skal kunne delta i konkurransen, og kravet skal ligge til grunn for kva leverandør som skal vurderast for tildeling av kontrakten.

Denne rapporten summerer opp arbeidet vårt i 2022.

" Gjennom innkjøp i tråd med anerkjente internasjonale standardar vil me støtte opp om ei sunn, sosial og berekraftig utvikling. "

Klaus Mohn
Rektor ved Universitetet i Stavanger

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Universitetet i Stavanger

Adresse hovedkontor

Kjell Arholms gate 41, 4036 Stavanger

Antall ansatte

2 282

Navn, tittel og tlf.nr. for kontaktperson for rapporten

Espen Haavardsholm, innkjøpsrådgiver, tlf. 51 83 30 84

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

espen.haavardsholm@uis.no

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Universitetet i Stavanger (UiS) har om lag 12.000 studenter og 2.200 ansatte.

UiS har et mangfold av undervisnings-, forsknings- og utviklingsaktiviteter. Undervisningstilbudet spenner fra grunnstudier til doktorgradsstudier og etter- og videreutdanningstilbud.

Den faglige virksomheten ved Universitetet i Stavanger er organisert i seks fakulteter og ett museum: Det helsevitenskapelige fakultet, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet, Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora, Fakultet for utøvende kunsthøgskolen ved UiS og Arkeologisk museum.

Den administrative virksomheten består av ulike stabs- og støtteenheter på sentralt nivå samt fakultets- og instituttadministrasjoner.

Med unntak av 16 årsverk tilknyttet Læringsmiljøsentret avdeling Porsgrunn, har de ansatte arbeidssted i Stavanger.

UiS har et tett samarbeid med omgivelsene regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Vi er eneste norske medlem av European Consortium of Innovative Universities.

Informasjon om anskaffelser/avtaler

Samlet verdi innkjøp av varer og tjenester i rapporteringsåret (NOK)

513 657 484

Totalt antall aktive anskaffelser/avtaler i rapporteringsåret

174

Oppgi antall avtaler hvor det har vært gjennomført kontraktsoppfølging under rapporteringsåret

7

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål: UiS vil fra 2022 benytte det nye verktøyet om risikovurderinger som er utarbeidet av Etisk Handel Norge i oppfølgingen av rammeavtaler.

Status: UiS har tatt i bruk risikoverktøyet utarbeidet av Etisk Handel Norge i den nye rammeavtalen om Medisinsk forbruksmateriell.

2

Mål: Stille etiske krav ved anskaffelser ifølge UiS' handlingsplan for etisk handel. I 2022 gjelder dette i nytt anbud om Medisinsk forbruksmateriell.

Status: UiS har stilt etiske kvalifikasjonskrav i anbud om Medisinsk forbruksmateriell.

3

Mål: UiS skal følge opp det etiske kontraktsvilkåret i rammeavtaler om Profileringsartikler, Arbeidsklær og verneutstyr, Kjemikalier, Forbruksartikler og utstyr til laboratorium, Nøkler, lås og beslag, Kaffeautomater og vanddispensere og Medisinsk forbruksmateriell.

Status: UiS har fulgt opp det etiske kontraktsvilkåret i rammeavtaler om Profileringsartikler, Arbeidsklær og verneutstyr, Kjemikalier, Forbruksartikler og utstyr til laboratorium, Nøkler, lås og beslag, Kaffeautomater (kaffebønner) og Medisinsk forbruksmateriell. Rammeavtalene om Profileringsartikler og Medisinsk forbruksmateriell følges opp ytterligere i 2023.

4

Øke bevisstheten, kunnskapen og oppslutningen om etisk handel internt gjennom kurs/kompetanseheving innen etisk handel for rådgivere ved innkjøpsenheten og ved orientering til ledelse, studenter og ansatte ved UiS.

UiS skal informere på vårt intranett om arbeidet med etisk handel.

- Mål:**
- HR-direktøren informerer om UiS sitt etisk handel-arbeid på HMS-møtene med fakultetene, muligens også på introduksjonsprogram for nyansatte
 - Delta med en Etisk-handel-stand på UiS sitt årlige Grønn dag-arrangement
 - Fornye infoen på Intranett og mot studenter

Rådgivere ved Seksjon for innkjøp har deltatt på ulike arrangement i regi av Etisk Handel Norge i 2022, og har sammen med vår medlemsrådgiver ved EHN vurdert oppfølging av etisk handel i ulike rammeavtaler. Vi har på den måten økt vår egen kompetanse innenfor feltet.

Status :

HR-direktøren informerte om UiS etisk handel-arbeid på HMS-møtene med fakultetene, men ikke på samling for nyansatte.

På grunn av endringer ble det ikke holdt en egen Etisk-handel-stand på Grønn-dag arrangementet.

UiS informerer om etisk handel på intranett (ansattsidene) og mot studenter (uis.no), og denne informasjonen er oppdatert.

5

Mål :

Øke bevisstheten, kunnskapen og oppslutningen om etisk handel eksternt ved å informere leverandørene om de etiske kravene i anbudsdokumentene, ved kontraktsinngåelse og ved informasjon på universitetets eksterne nettsider.

- Fornye infoen om etisk handel på eksterne nettsider
- Lage ekstern nyhetssak på uis.no og i sosiale medier

Leverandører av Kaffeautomater (kaffebønner) er informert i anbudsdokumentene, og ved kontraktsinngåelse.

Status :

Leverandører av Medisinsk forbruksmateriell er informert i anbudsdokumentene, og følges opp ytterligere i løpet av 2023.

UiS har oppdatert informasjon om etisk handel på eksterne nettsider (uis.no).

Det har ikke blitt laget en nyhetssak om etisk handel på uis.no eller i sosiale medier.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

UiS vil oppdatere Handlingsplanen for etisk handel slik at den er i tråd med Etisk Handel Norge sin prinsipperklæring, de ulike trinn i aktsomhetsvurderingsmodellen samt KPI`er i den nye rapporteringsmalen. I denne planen ønsker vi å tydeliggjøre vårt ansvar for gjenoppretting hvor dette kan være relevant, i tillegg til å støtte opp om fungerende klagemekanismer knyttet til negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

2

UiS vil revidere rutinen for oppfølging av rammeavtaler og enkeltanskaffelser (inklusive vurdering av risiko på land og sektornivå). UiS vil utarbeide et punkt om informasjon til ledelsen i forhold til status for risikokartleggingen i denne rutinen.

3

UiS har egne etiske retningslinjer for innkjøp og etisk regelverk som blant annet dekker bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser. I tillegg er UiS underlagt Etiske Retningslinjer for statstjenesten. Vi vil ha med et punkt om dette i den generelle lederopplæringen fra Økonomiavdelingen. Ellers vil vi informere leverandører om

våre rutiner relatert til bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i anbudsdokumentene.

4

UiS vil kommunisere offentlig om relevante tiltak for reduksjon av klimagassutslipp og eget klimaregnskap.

5

Stille etiske krav ved anskaffelser ifølge UiS' handlingsplan for etisk handel, og andre anskaffelser som har en iboende høy risiko i forhold til etisk handel. I 2023 gjelder dette rammeavtaler om Cateringtjenester og Blomster.

6

UiS skal følge opp det etiske kontraktsvilkåret ytterligere i rammeavtalen om Profileringsartikler. Dette ved å kartlegge og søke mer kunnskap om risiko, samt følge opp denne kartleggingen/kunnskapen i samarbeid med rammeavtaleleverandøren vår.

7

UiS skal følge opp rammeavtalen om Medisinsk forbruksmateriell gjennom å be om skriftlig egenrapportering fra leverandøren hvis det er behov for dette. UiS vil gi en skriftlig tilbakemelding til leverandøren om den informasjonen som allerede er levert, eller den egenrapporteringen som eventuelt blir en del av den ytterligere kontraktsoppfølgingen.

8

Øke bevisstheten, kunnskapen og oppslutningen om etisk handel internt gjennom kurs/kompetanseheving innen etisk handel for rådgivere ved innkjøpsenheten og ved orientering til ledelse, studenter og ansatte ved UiS. UiS skal ha oppdatert informasjon om etisk handel på vårt intranett.

9

Øke bevisstheten, kunnskapen og oppslutningen om etisk handel eksternt ved å informere leverandørene om de etiske kravene i anbudsdokumentene, ved kontraktsinngåelse og ved informasjon på universitetets eksterne nettsider. UiS skal ha oppdatert informasjon om etisk handel på eksterne nettsider.

A woman wearing a traditional conical hat with a pink ribbon and a patterned shirt is smiling and working in a rice field. She is bent over, pulling up a clump of rice plants from the water. The background shows a vast, green rice field under a cloudy sky.

1

Forankring av ansvarlighet i virksomheten

Forankring av bærekraft i virksomheten handler om å ha relevante strategier, planer, policy og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger i anskaffelser som er vedtatt av ledelsen.

For en offentlig virksomhet vil det bl.a. bety å ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er risiko for brudd på slike rettigheter, i tråd med §5 i Loven om offentlige anskaffelser (LOA). Det betyr også at anskaffelsesstrategi/policy og handlingsplaner omhandler bærekraft. Sentralt i dette er virksomhetens arbeid med aktsomhetsvurderinger. Det vil bla. si å ha strategier og planer for hvordan virksomheten identifiserer og håndterer virksomhetens negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø i hele leverandørkjeden. Gjennom å håndtere dette på en god måte bidrar virksomheten til oppnåelse av bærekraftsmålene.

Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og i denne forbindelse også oppfølging av leverandørenes aktsomhetsvurderinger, bør være en integrert del av virksomhetens anskaffelsesprosess. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Forankring: Anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.uis.no/nb/om-uis/uis-er-medlem-i-etisk-handel>

1.A.2 Hvordan er anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Det er i 2020 utarbeidet en overordnet Handlingsplan for anskaffelser 2022-2025, samt en egen Handlingsplan for etisk handel som gjelder i perioden 01.01.2021 til 31.12.2024. Handlingsplanen for etisk handel beskriver det arbeidet UiS gjør for å bidra til at varer vi kjøper inn er laget i tråd med internasjonalt anerkjente standarder for arbeidsforhold og miljøhensyn, og med OECDs veileder om aktsomhetsvurderinger som metode.

Handlingsplanen for etisk handel er utarbeidet av innkjøpsrådgiver i samarbeid med arbeidsgruppen for etisk handel ved UiS. Både den overordnede Handlingsplanen for anskaffelser og Handlingsplanen for etisk handel er godkjent av innkjøpssjef og økonomidirektør, og har i tidligere perioder vært behandlet av styret ved UiS.

Forankring av hensyn til etisk handel, klima og miljø er vektlagt ved at UiS siden 2008 har vært medlem av Etisk Handel Norge, og siden 2019 har vært Miljøfyrtårn-sertifisert. I praksis betyr dette at UiS stiller etiske krav ved anskaffelser, og i tillegg tilfredsstiller flere kriterier som omfatter miljøpolitikk og mål for arbeid med helse, miljø og sikkerhet samt med arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport.

Handlingsplanen for etisk handel er kommunisert offentlig på interne nettsider (ansattsidene) og eksterne nettsider (uis.no).

1.B Forankring: Organisering, internkommunikasjon og kompetanse

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis organisert i virksomheten, og hvorfor?

Seksjon for innkjøp ved Økonomiavdelingen (ØA) har ansvar for å informere og å gi støtte til organisasjonen i forbindelse med gjennomføringen av tiltakene i Handlingsplan for etisk handel. Dette fordi seksjonen har ansvar for den daglige gjennomføringen av anskaffelser på vegne UiS, og har kompetanse om etisk handel. Den enkelte enhets ledelse har ansvaret for gjennomføringen av denne handlingsplanen i sin virksomhet ved tildeling eller oppfølging av kontrakter. Da dette arbeidet krever spesiell kompetanse om etisk handel og en oppdatert oversikt over gjeldende maler og verktøy, vil dette skje i samråd med og under veiledning av Seksjon for innkjøp som også er kontaktpunktet mot EHN.

Vi har avklart roller og ansvar for å iverksette og implementere arbeidet med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis, og ansatte som er involvert i, eller har beslutningsmyndighet over arbeidet er kjent med virksomhetens Handlingsplan for etisk handel. Det er kartlagt internt at det er innkjøpsrådgiverne som er relevante i arbeidet aktsomhetsvurderingene, og arbeidet med etisk handel er beskrevet i stillingsinstrukser for disse. Rådgiverne har fått grunnleggende opplæring, men ønsker likevel å øke kompetansen innenfor feltet. Vi har ansatte på ledernivå, det vil si Innkjøpssjef og Økonomidirektør, som har overordnet ansvar for implementering og oppfølging av strategi og handlingsplan i forbindelse med arbeidet med aktsomhetsvurderingene.

Vi har også en Arbeidsgruppe for etisk handel ved UiS som er bredt sammensatt med representanter fra ulike enheter ved UiS. Arbeidsgruppen ble etablert da UiS meldte seg inn i EHN for å forankre arbeidet med etisk handel i organisasjonen. Gruppen følger opp aktivitetene i Handlingsplanen for etisk handel og har ansvar for følgende oppgaver:

- Utarbeidelse av handlingsplan for etisk handel
- Påse at tiltakene i handlingsplanen følges opp i organisasjonen
- Utarbeidelse av årlig rapport til EHN

I gruppen er det representanter fra IT-avdelingen v/Lise Grønnevik, Avdeling for bygg og arealforvaltning v/Arnljot Corneliussen, HR-avdelingen v/Gry Åse Tjørhom, Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt v/Karen Anne Okstad, Statsbygg v/Leif Inge Larsen, en faglig ansatt v/Tarjei Mandt Larsen, en studentrepresentant v/Jonas Hollund, Utdanningsavdelingen v/Kevin Tysdal, Avdeling for innovasjon og eksternt samarbeid v/Sabrina Ebenhoch samt Seksjon for innkjøp v/ Harkaran Singh Rai og Espen Haavardsholm.

1.B.2 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å arbeide med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser og følge opp dette hos leverandører?

Etisk handel er et av temaene i opplæring av nye ledere og øvrige ansatte (både teknisk/administrative og vitenskapelige) ved UiS. Rådgivere ved Seksjon for innkjøp har deltatt på kurs om aktsomhetsvurderinger arrangert av Etisk Handel Norge høsten 2021.

UiS har som mål å heve kompetansen på etisk handel hos innkjøpsrådgivere, herunder aktsomhetsvurderinger, gjennom deltakelse i eksterne fagnettverk, kurs og andre tilbud gjennom blant andre Etisk Handel Norge og intern erfaringsutveksling. Vi ønsker å øke kompetanse innen aktsomhetsvurderinger ved å delta på flere arrangement ved EHN i løpet av 2023.

1.C. Forankring: Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Vi har vedtatt en handlingsplan for etisk handel, med konkrete og tidsbestemte mål, for arbeidet med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis. Planen inkluderer også oppfølging av leverandører (i anskaffelser hvor virksomheten inngår) vedrørende arbeidstaker- og menneskerettigheter i innenlandske og globale leverandørkjeder. Planen er vedtatt av ledelsen.

UiS sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø er forankret i virksomhetens overordnede strategi og handlingsplaner.

Det er rapporteringsrutiner til ledelsen på bakgrunn av handlingsplanen, og status rapporteres til Økonomidirektør og Rektor i forbindelse med årlig rapport til EHN. Rektor rapporterer til styret om fremdrift og status i forbindelse med UiS årsrapport.

Vi har for øvrig igangsatt arbeidet med mål om reduksjon av klimagassutslipp i forbindelse med våre anskaffelser, i tråd med Parisavtalen. Ansvar for arbeidet er tydelig definert i vår klima- og miljøplan.

1.D Forankring: Partnerskap og samarbeid med leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med leverandørkjeden?

For rammeavtaler hvor det er stilt etiske krav som kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår er leverandørene informert om de etiske kravene i anbudsdokumentene samt ved kontraktsinngåelse, jf. rutine for oppfølging av etiske krav i rammeavtaler. UiS benytter Etisk handel Norge (EHN) og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) sin mal for kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår. Videre blir egenrapporteringsskjema og risikoskjema sendt leverandørene. Leverandørene får tilbakemelding av UiS på egenrapporteringen.

Vi har kriterier for leverandører knyttet til aktsomhetsvurderinger i anskaffelser slik som beskrevet i kontraktsvilkåret som er utarbeidet av DFØ og EHN. Vi har rutine for å vurdere leverandører opp mot disse kriteriene, formidle disse til leverandører og gi tilbakemelding om mulige forbedringer.

Ved behov vil det arrangeres leverandørseminar hvor vi informerer om våre etiske kvalifikasjonskrav, eventuelt øvrige krav knyttet til ansvarlighet og bærekraft, og hva dette innebærer for oppdragsgiver og leverandør. Dette gjelder hvis slike krav benyttes på nye områder der disse ikke allerede er godt kjent i markedet.

Videre har UiS informert ved å legge ut informasjon på universitetets eksterne nettsider.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i anskaffelser under rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

I oppfølgingen av leverandørene med hensyn til egenrapportering, opplever vi at leverandørene alltid tar henvendelsen seriøst og svarer innen de frister som er satt, eventuelt tar kontakt for å be om en lengre frist. I enkelte tilfeller må vi spørre etter mer spesifikk informasjon om risikovurderinger, prioriteringer og oppfølging av risiko (inklusive prosesser, rutiner og implementering). Leverandørene svarer da mer konkret på det vi spør om. Det kan noen ganger være at vi må sende tilbakemelding flere ganger, før vi synes at avtalene er godt nok fulgt opp gjennom slike egenrapporteringer og tilbakemeldinger. I dialogen opplever vi nå at leverandørene virker modnere for slik oppfølging, at de selvstendig vurderer risikoen i sin leverandørkjede og tar oppfølgingen av denne seriøst, i tillegg til at de er positive til at vi følger opp fra vår ende.

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på, mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden.

For offentlig sektor vil det være vesentlig å foreta denne type kartlegging i flere faser av en anskaffelsesprosess. Først overordnet i planleggingsfasen og deretter i konkurransegjennomføringen. Virksomheten må i planleggingsfasen tilegne seg overordnet kunnskap om risikobildet for de aktuelle produkter/tjenester som inngår i anskaffelsen. Deretter, ut fra grad av risiko, tilpasse videre dialog, krav, kriterier og oppfølging mot aktuelle tilbydere/leverandører (konkurransegjennomføring).

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø må også inngå i kontraktsoppfølgingen for å redusere og forebygge risiko for menneske, samfunn og miljø. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av tilbydere/leverandører er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 Risikokartlegging

Risiko ved inngåelse av rammeavtaler er vurdert i handlingsplan for etisk handel på et overordnet nivå. Denne risikoen er vurdert ut fra blant annet DFØ's høyrisikoliste om brudd på grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden. Leverandørkjedekart, egenrapporteringsskjema og risikoskjema i anskaffelser med etisk handel som kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår danner utgangspunkt for videre risikohåndtering i kontraktsperioden. UiS har tatt i bruk det nye verktøyet om risikovurderinger som er utarbeidet av Etisk Handel Norge i oppfølgingen av rammeavtaler. Her inngår internasjonalt anerkjente standarder og kilder om arbeidsforhold og miljøhensyn med OECD's veileder om aktsomhetsvurderinger som metode. Se også nærmere beskrivelse om kartlegging av risiko under punkt 2.A.4.

For UiS er det hensiktsmessig å velge ut bestemte varer/produktgrupper der det foreligger størst risiko for at tilvirkning skjer på en måte som bryter med grunnleggende krav til menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. Etiske krav stilles både som kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår i utvalgte anskaffelser i følge handlingsplanen for etisk handel 2021 - 2024.

For øvrig skal det årlig gjennomføres en risikovurdering av avtaleporteføljen i forhold til nye planlagte rammeavtaler og enkeltanskaffelser med tanke på risiko for brudd på etiske krav. Risikovurderingen gjennomføres en gang årlig for UiS kommende anskaffelser. Risikovurderingen skal gjennomføres innen frist for årlig rapportering til EHN om etisk handel, og nevnes i rapporten som en del av prioriterte mål/aktiviteter for kommende rapporteringsår.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Etiske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen

1

I hvilke type anskaffelser	Profileringsartikler
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

2

I hvilke type anskaffelser	Arbeidsklær og verneutstyr
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

3

I hvilke type anskaffelser	Kjemikalier
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

4

I hvilke type anskaffelser	Forbruksartikler og utstyr til laboratorium
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

5

I hvilke type anskaffelser	Nøkler, lås og beslag
Ant. leverandører på avtalen	1

Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

6

I hvilke type anskaffelser	Kaffeautomater (kaffebønner)
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

7

I hvilke type anskaffelser	Medisinsk forbruksmateriell
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Relatert tema	Geografisk
Grunnleggende menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i rammeavtale om Profileringsartikler		Globalt
Grunnleggende menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i rammeavtale om Medisinsk forbruksmateriell		Globalt

Vi prioriterer rammeavtalen om Medisinsk forbruksmateriell, fordi denne ikke er fulgt opp sammen med leverandøren etter kontraktsinngåelse (2022). Rammeavtalen om Profileringsartikler prioriteres fordi vi ikke har nok kunnskap, og derfor ønsker å følge opp denne avtalen ytterligere.

2.A.4 Beskriv prioriterte risikoområder og bakgrunn for prioriteringen av disse. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med. Beskriv videre også om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

UiS har stilt etisk handel som kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår i anskaffelsen av rammeavtale om Medisinsk forbruksmateriell, fordi denne avtalen inneholder produkter som vi kjenner til har høy risiko forbundet med grunnleggende menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. Det samme gjelder rammeavtalen om Profileringsartikler hvor vi også har påbegynt oppfølgingen etter kontraktsinngåelsen i samarbeid med vår leverandør.

Vi har kjennskap om risiko på land og sektornivå, ut fra internasjonale anerkjente kilder, for noen utvalgte produkter på disse avtalene. Produktene er utvalgt enten av UiS eller av leverandøren på grunnlag av en risikoanalyse. Leverandøren har svart på dette som en del av kvalifikasjonskravet og kontraktsvilkåret. Risiko for de utvalgte produktene er også vurdert av UiS med hjelp av EHN sitt risikoverktøy. Se også nærmere beskrivelse under 3.A.1 om oppfølgingen av de prioriterte rammeavtalene.

I tråd med aktsomhetsvurderinger som metode vil alvorligst risiko (sett fra den som rammes) prioriteres først. Dette uavhengig av hvor i leverandørkjeden det er risiko for brudd. En vurdering av alvorlighetsgraden vil baseres på eksisterende kunnskap, eventuelt at vi mangler kunnskap. Risikobildet kan endre seg i takt med økt kunnskap. Risikoen kan være mer alvorlig, eller mindre alvorlig. Det vil vi få informasjon om underveis når kontraktene følges opp.

Vi vil kartlegge og søke kunnskap om risiko, samt følge opp denne kartleggingen/kunnskapen i samarbeid med rammeavtaleleverandørene våre.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte.

For offentlig sektor vil kartleggingen bl.a. innebefatte å benytte informasjon, kunnskap og dokumentasjon som leverandør innehar. Leverandør skal inneha oversikt over bl.a. risiko på land- og sektornivå og kunnskap om hvordan prioritere basert på mest vesentlig negativ påvirkning mennesker, samfunn og miljø. Dog må virksomheten selv gjøre sine innledende vurderinger på risiko og prioritering av dette.

Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres.

Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne strategier, policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stans, forebygg eller reduser (planlegging, gjennomføring og oppfølging)

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Grunnleggende menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i rammeavtale om Profileringsartikler
Overordnet mål :	Stille etiske handel som kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår i følge Handlingsplanen for etisk handel, og følge opp det etiske kontraktsvilkåret i denne avtalen.
Status :	UiS har stilt etisk handel som kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår og følger opp kontraktsvilkåret sammen med vår leverandør. Denne oppfølgingen pågår fortsatt.
Mål i rapporteringsåret :	Følge opp det etiske kontraktsvilkåret i denne avtalen.

Utførte tiltak og begrunnelse :

UiS har stilt etisk handel som kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår i denne anskaffelsen, fordi denne avtalen inneholder produkter som vi kjenner til har høy risiko forbundet med grunnleggende menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. Vi har påbegynt oppfølgingen i samarbeid med vår leverandør. Dette i form av skriftlig egenrapportering fra leverandøren og tilbakemeldinger fra UiS om denne egenrapporteringen, etter kontraktsinngåelsen.

Vi har kjennskap om risiko på land og sektornivå, ut fra internasjonale anerkjente kilder, for noen utvalgte produkter på denne avtalen. Produktene er utvalgt av UiS med bakgrunn i en risikovurdering blant annet ut fra DFØ's høyrisikoliste, type produkt samt forventet volum på innkjøp. Leverandøren har svart på kvalifikasjonskravet, og etter kontraktstildelingen har leverandøren vurdert risikoen i et skjema basert på anerkjente internasjonale kilder i tillegg til å levere egenrapporteringsskjema. Risiko for de utvalgte produktene er også vurdert av UiS med hjelp av EHN sitt risikoverktøy.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

UiS skal følge opp det etiske kontraktsvilkåret ytterligere i denne rammeavtalen. Dette ved å kartlegge og søke mer kunnskap om risiko, samt følge opp denne kartleggingen/kunnskapen i samarbeid med rammeavtaleleverandøren vår.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Grunnleggende menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i rammeavtale om Medisinsk forbruksmateriell
Overordnet mål :	Stille etiske handel som kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår i følge Handlingsplanen for etisk handel, og følge opp det etiske kontraktsvilkåret i denne avtalen.
Status :	UiS har stilt etisk handel som kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår i denne rammeavtalen.
Mål i rapporteringsåret :	Stille etiske krav ifølge handlingsplanen for etisk handel og følge opp det etiske kontraktsvilkåret.

Utførte tiltak og begrunnelse :

UiS har stilt etisk handel som kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår i denne anskaffelsen, fordi denne avtalen inneholder produkter som vi kjenner til har høy risiko forbundet med grunnleggende menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter.

Vi har kjennskap om risiko på land og sektornivå, ut fra internasjonale anerkjente kilder, for noen utvalgte produkter på denne avtalen. Produktene er utvalgt av leverandøren med bakgrunn leverandørens egen risikovurdering som en del av kvalifikasjonskravet og kontraktsvilkåret. I tillegg til å være kvalifisert, har leverandøren levert mye informasjon om sin oppfølging i forhold til etisk handel. UiS ønsker å gå igjennom den informasjonen som allerede er levert og vurdere videre oppfølging hvis det er behov. UiS har også vurdert risiko for de utvalgte produktene med hjelp av EHN sitt risikoverktøy.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

UiS skal følge opp rammeavtaleleverandøren gjennom å be om skriftlig egenrapportering fra leverandøren hvis det er behov for dette. UiS vil gi en skriftlig tilbakemelding til leverandøren om den informasjonen som allerede er levert, eller den egenrapporteringen som eventuelt blir en del av den ytterligere kontraktsoppfølgingen.

ANDRE TILTAK FOR Å HÅNDTERE NEGATIV PÅVIRKNING

Beskriv virksomhetens generelle tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning knyttet til anskaffelser, også i leverandørkjeden.

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Vi alene eller i samråd med våre leverandører, vurderer relevante tiltak som reduserer natur- og miljøpåvirkning i egen virksomhet og leverandørkjeden.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Vi har startet prosessen med å kartlegge klimagassutslipp i forbindelse med våre anskaffelser. Vi har også startet vurdering av hvor vesentlige klimagassutslipp forekommer. Vi har ellers igangsatt arbeidet med mål om reduksjon av klimagassutslipp i forbindelse med våre anskaffelser, i tråd med Parisavtalen. Ansvar for arbeidet er tydelig definert i vår klima- og miljøplan.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Vi har en ambisjon om å øke andelen sirkulært forbruk ved å bestrebe gjenbruk, redesign og bruktkjøp.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Vi har en plan for å øke andelen av bærekraftige råvarer/produkter, og velge vekk produkter/råvarer med stor negativ påvirkning.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

UiS støtter opp om demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon i kommunikasjon med våre leverandører, både gjennom å stille kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår, i tillegg til å fremheve dette når avtaler følges opp i løpet av kontraktsperioden.

3.B.6 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

UiS har egne etiske retningslinjer for innkjøp og etisk regelverk som blant annet dekker bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser. I tillegg er UiS underlagt Etiske Retningslinjer for statstjenesten. Vi vil ha med et punkt om dette i den generelle lederopplæringen fra Økonomiavdelingen. Ellers vil vi informere leverandører om våre rutiner relatert til bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i anbudsdokumentene.

UiS har for øvrig en rutine om utfylling og signering av habilitetsskjema med ulike spørsmål til den som gjennomfører anskaffelser på vegne av UiS. Dette gjelder alle anskaffelser med verdi over NOK 100 000,- eksklusive merverdiavgift.

3.B.7 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

UiS har opprettet en ny 100 % stilling som grønn omstillings-koordinator i 2022 og etablert en arbeidsgruppe (Grønn omstillingslab) som strukturert arbeider med å redusere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

UiS har ellers utarbeidet en rutine for oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår i rammeavtaler (typisk for tjenestekjøp eller bygge- og anleggsarbeid) der det er risiko forbundet med dette. Det skal årlig gjennomføres risikovurdering av avtaleporteføljen med tanke på risiko for brudd på krav til lønns- og arbeidsvilkår. Risikovurderingen gjennomføres en gang årlig for UiS kommende anskaffelser. Risikovurderingen skal gjennomføres innen utgangen av januar måned. I avtalene som det er vurdert å ha risiko knyttet til lønns- og arbeidsvilkår, vil vi sende egenrapporteringsskjema til avtaleleverandørene. Det kan også være behov for ytterligere oppfølging dersom det er høy risiko for brudd på krav til lønns- og arbeidsvilkårene.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging.

Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre (f.eks leverandører).

Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A. Overvåke og evaluere (oppfølging)

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i forbindelse med anskaffelser, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis.

I praksis er det innkjøpsrådgivere, innkjøpssjef og arbeidsgruppa for etisk handel som overvåker effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i forbindelse med anskaffelser. Status rapporteres til Økonomidirektør og Rektor i forbindelse med årlig rapport til EHN. Rektor rapporterer til styret om fremdrift og status i forbindelse med UiS årsrapport.

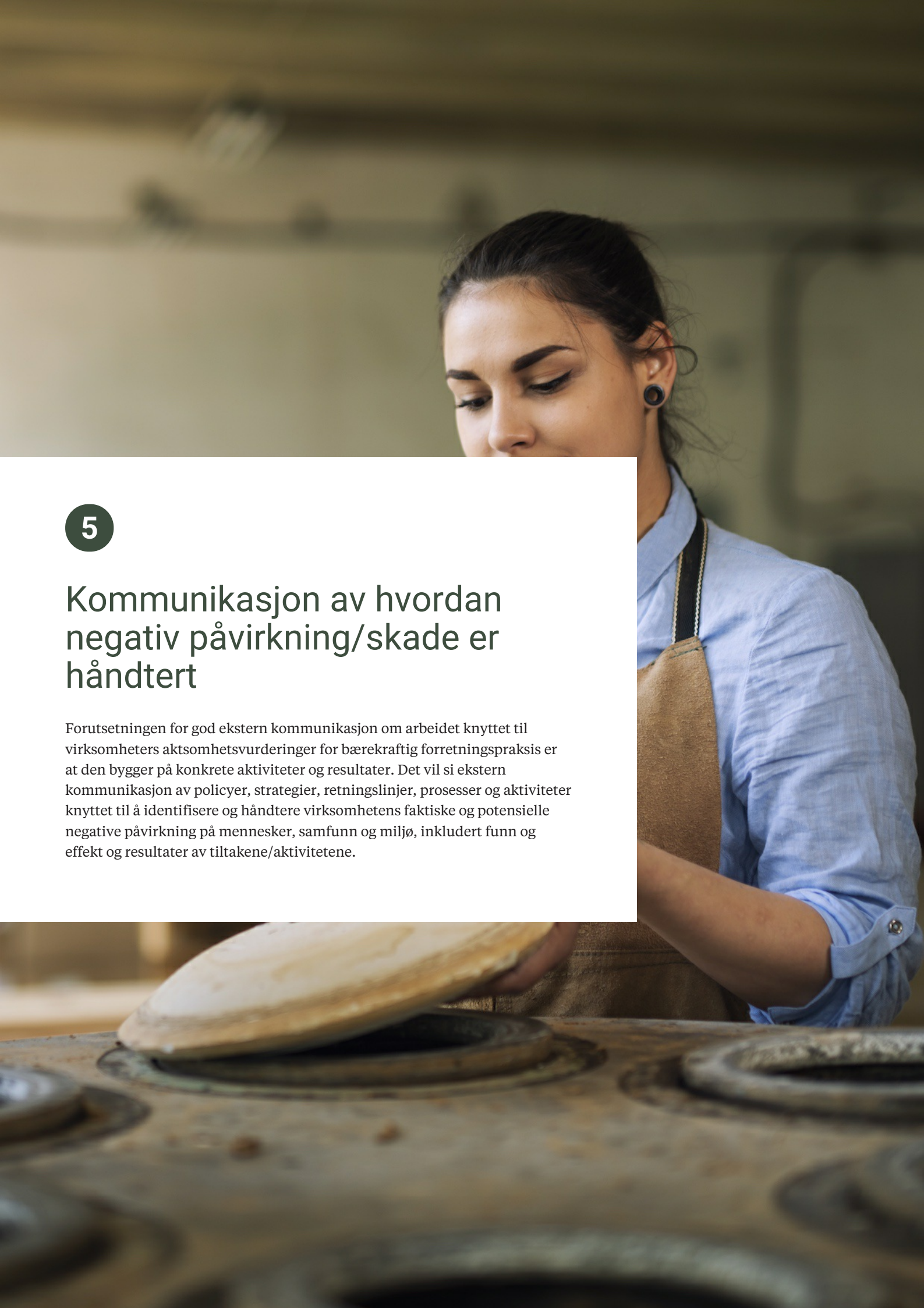
4.A.2 Hvor mange leverandører har vært gjenstand for kontraktsoppfølging knyttet til bærekraft, inkludert etiske- og sosiale krav, i rapporteringsåret (gjelder avtaler inngått i rapporteringsåret og avtaler inngått tidligere år)?

7

4.A.3 Er det i rapporteringsåret identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kravene hos aktører i leverandørkjeden? Faktiske negative konsekvenser for mennesker og miljø omfattes. Manglende åpenhet om leverandørkjede og manglende bærekraftspolicy kan også være vanlige avvik. Hvis ja: Angi type avvik, hvor i leverandørkjeden avvikene er identifisert, tiltak iverksatt for å rette avvikene, samt status.

1

Type avvik (barnearbeid, HMS, lønn, arbeidstid etc)	
Hvor i leverandørkjeden?	
Tiltak iverksatt for å rette avvik	
Status	

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is focused on her work. She is looking down at a large, round, metal lid that she is holding over a large, dark metal pot. The background is a blurred kitchen setting with various metal surfaces and equipment. The lighting is warm and natural, highlighting the textures of the fabric and metal.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Det vil si ekstern kommunikasjon av policyer, strategier, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, inkludert funn og effekt og resultater av tiltakene/aktivitetene.

5.A. Kommunisere eksternt (oppfølging)

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser, kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

- Rektor rapporterer til styret om fremdrift og status i forbindelse med institusjonens årsrapport.
- UiS informerer internt på intranett (ansattsidene) og eksternt (UiS eksterne nettsider) om våre årlige rapporteringer til Etisk Handel Norge (EHN) – med lenke til rapporten.
- UiS informerer leverandørene om de etiske kravene i anbudsdokumentene og ved kontraktsinngåelse.
- Ved behov vil det arrangeres leverandørseminar hvor vi informerer om våre etiske kvalifikasjonskrav, eventuelt øvrige krav knyttet til ansvarlighet og bærekraft, og hva dette innebærer for oppdragsgiver og leverandør. Dette gjelder hvis slike krav benyttes på nye områder der disse ikke allerede er godt kjent i markedet.
- UiS følger opp at våre leverandører etterlever de etiske kravene gjennom egenrapportering. Vi har mottatt råd og innspill fra medlemsrådgivere hos Etisk Handel Norge om denne oppfølgingen. Vi har fokusert på viktigheten av interessentdialog og involvering av arbeidere, samt bruk av anerkjente kilder ved risikoanalyse.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, samfunn eller miljø, håndteres skaden gjennom å sørge for eller samarbeide om gjenoppretting.

Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for, eller samarbeide om, tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert. Ved inngåelse av leverandørkontrakter, hvor det viser seg at leverandøren, enten direkte eller indirekte, har bidratt til skade på mennesker, samfunn og miljø, forventes det at også oppdragsgiver bidrar til gjenoppretting. Grad av bidrag til gjenoppretting fra oppdragsgiver kan i denne sammenheng variere. I mange tilfeller vil den mest aktuelle handlingen være, som et minimum, å påse at leverandør utfører sin plikt til å bidra til gjenoppretting videre i leverandørkjeden. (Kontraktsoppfølging på pkt. 2.6 i kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden, utarbeidet av DFØ og EHN).

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens strategi/policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

UiS støtter opp om gjenoppretting, både gjennom å stille kvalifikasjonskrav samt bruke det etiske kontraktsvilkåret som er utarbeidet av DFØ og EHN. Kontraktsvilkårene bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter med aktsomhetsvurderinger som metode. Kontraktsvilkåret er forankret i Handlingsplanen for etisk handel samt rutiner for oppfølging av etisk handel i rammeavtaler. UiS kan benytte de sanksjoner som er beskrevet i kontraktsvilkårets del 4, hvis dette viser seg aktuelt.

6.A.2 Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

6.B Sikre tilgang til mekanismer for gjenoppretting (oppfølging)

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn i leverandørkjeden har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

UiS fremhever viktigheten av interessentdialog og involvering av arbeidere som en del av kontraktsoppfølgingen av de utvalgte rammeavtalene. Når Handlingsplan for etisk handel revideres, vil vi i denne planen tydeliggjøre vårt ansvar for gjenoppretting hvor dette kan være relevant, i tillegg til å støtte opp om fungerende klagemekanismer knyttet til negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Kontaktinformasjon:

Universitetet i Stavanger

Espen Haavardsholm, innkjøpsrådgiver, tlf. 51 83 30 84

espen.haavardsholm@uis.no